

Velika čistka v Vzhodni Nemčiji se prične tekoči teden

Po ukazu Kremlija bo tekoči teden prerešetana vlada Iztočne Nemčije.

BERLIN. — Moskovska čistka vzhodnonemškega komunizma je zahtevala dve nadaljni žrtvi. Poročila naznanjajo, da je v teku popolna reorganizacija iztočnonemške komun. vlade, ki jo je odredila Moskva.

Adalbert Hengst, tajnik vzh. nemške social. (komunistične) stranke je bil odstavljen zaradi "svoje podpore provokaterjem" v uporih 17. junija. Bernd Weichenberger, minister konstrukcije in prometa, pa je bil ostro kritiziran na isti seji politbiroja.

Toda glavne in velike čistke so napovedane šele za tekoči teden. Danes se bo sestal vzhodnonemški politbiro, da sprejme in izvede moskovske ukaze o prerešetanju vlade. Kremelske ukaze bosta oddala osebno Vladimir Semjenov, sovjetski visoki komisar, ali pa njegov namestnik Pavel Judin.

Med onimi, ki bodo odstavljeni, bo skoraj gotovo notranji minister Willi Stoph. Toda nadomestjen utegne biti z drugim celotno sam predsednik — Wilhelm Pieck.

Najnižja brezposelnost izza druge svetovne vojne

Poročilo urada za ljudsko štetje se nanaša na leto 1952.

WASHINGTON. — Brezposelnost v Zdr. državah je lansko leto dosegla najnižjo točko izza druge svetovne vojne. Poljedelski delavci še vedno odhajajo s farm v industrijo, število pridobitveno zaposlenih žensk je še vedno tako visoko kot je bilo.

To sliko položaja v letu 1952 je podal urad za ljudsko štetje v svojem vsakoletnem poročilu. Leto 1952 je bilo povprečno brezposelnih okoli 1,700,000 oseb, dočim jih je bilo leta 1951 — 1,900,000 in leta 1950 — 3,100,000.

Največja brezposelnost je v vrstah odsluženih korejskih veteranirov. V oktobru 1952 je okoli 7 odstotkov teh iskalo delo, dočim je bilo drugih delavcev, ki so iskali zaposlitev, samo dva odstotka.

Ameriška bikoborilka ranjena od bika

TUJANA, Mehika. — Ameriška bikoborilka, 23 letna Patricia McCormick iz Big Springs, Tex., je tukaj usmrtila v areni bika ki ji je pa poprej zadal s svojim rogovjem 18 palcev dolgo rano.

Mladenko so odpeljali v bolnico, kjer bo morala ostati najmanj dva tedna.

Vremenski prerok pravi:

Danes deloma oblačno, vroče in sparno; popoldne dežni pršni med grmenjem. Ponoči jasno in toplo.

VELIKA POVODENJ V JAPONSKI

Nad 6,000 ljudi mrtvih ali pogrešanih. — Cele vasi so poplavljenе ali izolirane.

TOKIO. — Japonsko je zopet zadela strahovita povodenj — najhujša v moderni zgodovini Japonske, — ki je pustila za seboj 6,000 ljudi mrtvih ali pogrešanih ter zalila najmanj tri vasi.

Nenadne plohe in neprestano deževje je povzročilo porast treh gorskih potokov oziroma rek, katerih narasle vode so odnesle hiše proti Pacifiku — nekatere teh tako naglo, da se speči prebivalci niso niti mogli z begom rešiti.

Voda je polomila zatvornice jezer ter se razlila po pokrajini. Policija v gorati Wakayama prefekturi je dobila že nad 600 trupel in pričakuje, da jih bo dobila še najmanj 500.

Na listi pogrešanih je najmanj 5,000 oseb, nad 1,300 pa je ranjenih. V sosednjih provincah so našli nad 25 mrtvecev.

Ta nova nesreča je zadela otok Honšu komaj tri tedne po katastrofalni povodnji na južnem delu otoka Kyūshū, kjer je bilo v povodnji nad 700 mrtvih, več kot tisoč ranjenih in milijone brezdomcev.

Ameriška letala in helikopteri so nemudoma odleteli nad pokrajino, ki ima velikost ameriške države Rhode Island. Letala in helikopteri iščejo ljudi ter sporočajo o tem po radiu reševalnim moštvom v ladjah in čolnih.

Mnogo vasi je izoliranih in brez živil, ki jih je odnesla voda.

NAJNOVEJŠE VESTI

SEOUL, Koreja. — Iz južnokorejskega vladnega vira se naznanja, da predsednik Rhee pričakuje iz Washingtona odgovor glede zadev, ki niso bile poravnane, ko je bil tu poseben Eisenhowerjev odposlanec Robertson. Rečeno je, da utegne Južna Koreja spreminjati svoje zadržanje glede premirja, če ji Washington ne jamči združitve dežele in če ji ne da jamstva za ustavljanje ponovne morebitne komunistične agresije.

BERLIN. — Sovjetska zveza je končno pristala, da bo poslala Vzhodni Nemčiji živil v vrednosti \$57,500,000, toda Vzhodna Nemčija bo morala plačati to pomoč z manufakturnimi izdelki. — Komunistična vlada Vzhodne Nemčije je priznala, da je bila prisiljena zaprositi Moskvo za pomoč pomanjkanju živil v deželi.

WASHINGTON. — Jugoslavija je zaprosila včeraj Združene države za 430,000 ton pšenice, da odvrne lakoto, ki jo je povzročila dveletna suša (ta nesrečna suša!) in porast jugoslovanskega prebivalstva. Za pšenico je zaprosil včeraj jugoslovanski ambasador Vladimir Popović državnega podtajnika Bedell Smitha.

NEW YORK. — V Yankee Stadium se vrši yankečija, pri kateri je navzočih nad 125,000 "Prič Jehove," znane verske organizacije.

PARIZ. — Japonski prestolonaslednik Akihito je dospel včeraj s svojim spremstvom v Pariz.

Hči umrlega ministra Crippsa je v Londonu poročila afr. črnca

Cerkev, kjer se je vršila poroka, je bila natrpna radovednih ljudi.

LONDON. — Dne 18. julija se je tu poročila Peggy Cripps, hči umrlega finančnega ministra Sir Crippsa v bivši angleški delavski vladi, z zamorcem Josephom Emanuelom Appiah-om, glavarjem nekega črnkega rodu ob afriški Zlati obali. Appiah študira v Londonu in je star 32 let, kolikor je tudi njegova nevesta.

Nevesta je bila oblečena v tradicionalno obleko nevest, njen mož in njegovi tovariši pa v obleko svojega rodu — bili so ogrnjeni oz. zaviti v dolga, odejam slična oblacija.

Cerkev, kjer se je vršila poroka je bila natrpna polna radovednih ljudi, ki so si hoteli ogledati to izredno poroko. Med gosti sta bila tudi bivša ministra A. Bevan in Hugh Gaitskell, ki je služil z nevestinim očetom v povojnem delavskem kabinetu.

Eisenhowerjev brat pri predsedniku Peronu

Buenos Aires, Argentina. — Milton Eisenhower brat predsednika Eisenhowerja, ki se nahaja po uradnem potovanju po deželah Južne Amerike, je bil 19. julija gost argentinskega predsednika Perona. Večer pred tem je vzel Peron Eisenhowerjevega brata k neki rokoborbi, nakar sta si ogledala še razne druge sportne aktivnosti. — Pred tem sta imela 90 minut trajajočo konferenco, nakar se je Peron udeležil recepcije na ameriški ambasadi.

Sestanek starin

SHOSHNONI, Wyo. — Kapitan A. W. Bloomfield, ki je star 91 let, je rekel, da namerava sedaj obiskati Anglijo in sicer privrkat v 65 letih. Obiskati hoče tam svoji dve teti, katerih ena je stara 105, druga pa 107 let.

Prihod angleških čet v Singapur

SINGAPORE. — Semkaj je prispelo s parnikom Empire Haladale tisoč angleških vojakov, ki bodo nadomestili one vojaške, ki odhajajo na dopust po bojevanju proti komunističnim gerilcem na Malaji.

IZDELOVALEC KRST

MED STOTINAMI nemških in avstrijskih komunistov, ki so šli tekom civilne vojne borit se v Španijo, je bil tudi mož, ki so se ga ostali najbolj bali — Nemec Walter Ulbricht. V mestecu Albacete, ki je ležalo daleč za republikanskimi črtami, je specialni agent Ulbricht ustanovil nemško sekcijo OGPU in, po ukazi Moskve, začel trebiti trockiste iz komunističnih vrst. — Za one posebne slučaje, proti katerim se ni dalo nič opraviti s korobačem, kleščami in razbeljenimi železi ter drugimi pripomočki mučenja, je dal zgraditi iz granitnih blokov malo celico, v kateri ni mogel jetnik ne stati ne sedeti. Tisti, ki so bili v tej celici, pa so še ostali pri življenju, so ji dali ime "kamenita krsta".

Po državljanski vojni v Španiji se je Walter Ulbricht povzpela

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

ZLET otroke sobotne šole v sredo (jutri): Vabljeni tudi starši in drugi prijatelji. Otroci vzamejo hrano s seboj. Cena za vožnjo (bus) 50c. Otroci pod 5 leti zastoj, toda samo v spremstvu odraslih. Odhod ob 10 izpred pisarne.

Titova vrednost za Zapad je znatno padla

Titova Jugoslavija ni del svobodnega sveta in jugoslov. ljudstvo ne odobrava Titovega režima.

NEW YORK. — Revija "Vital Speeches" objavlja sledeče misli profesorja Alex N. Dragana z državne univerze v Tennessee, ki je srbskega porekla in ki je nedavno obiskal Jugoslavijo:

"Odkar smo mi in zapadna Evropa zgradili obrambne priprave, je naglo padla Titova vrednost za namene svobodnega sveta. Sedaj, ko je Zapad z obrambno močjo tako daleč kakor je, je odpadel glavni razlog, ki je opravičeval to našo politiko.

Toda naša pomoč Titu se v zadnjih dveh letih ni zmanjšala. Nasprotno, povečala se je in dodali smo ji še precejšnjo vojaško pomoč.

Kako naj to opravičimo in razložimo?

Mogli bi dobiti razlago v skupni obrambi skupne dedščine, če bi Titova Jugoslavija bila res del svobodnega sveta in če bi jugoslovansko ljudstvo bilo složno s Titovim režimom. Toda vsega tega ni. Trpka ironija je v vsem tem, kajti jugoslovansko ljudstvo hoče biti del svobodnega sveta. To ljudstvo tudi hoče biti svobodno in se hoče otresti komunistične diktature, ki jo sovražijo sedaj prav tako, kot jo je sovražilo poprej, če ne sedaj še bolj. Tito prav nič ne skriva dejstva, da hoče zgraditi komunistično družbo, to je tisti način življenja, ki je popolnoma nasproten vsemu, za čemer stremi jugoslovansko ljudstvo."

Podražena sodavica

Te dni se bodo podražile tako imenovane mehke pijače (sodavica) od enega do štirih centov pri steklenici, kakor je naznanila Cuyahoga Beverage Assn.

Podražitev je posledica povečanih stroškov proizvodnje.

SRAMOTNA TRGOVINA S KOMUN. KITAJSKO

Izza izbruha korejske vojne so prodali naši zavezniki, ki se borijo v Koreji proti kitajskim komunistom, rdeči Kitajski za dva milijona dolarjev blaga. — Ceno te sramotne kupčije plačujejo naši vojaki v Koreji s svojim življenjem.

WASHINGTON. — Senatski preiskovalci so dne 18. julija izjavili, da ni nobenega dvoma, da je zaradi trgovine med Zapadom in rdečo Kitajsko mnogo ameriških in drugih vojakov Združenih narodov, ki se borijo v Koreji, izgubilo življenje.

Odbor je zapretil s prstom državnemu departamentu, ki ničesar ne stori, da bi ustavil to trgovino z rdečo Kitajsko. Prav tako so člani tega odbora ostro kritizirali vlogo Angelije v tem trgovanju.

V poročilu odbora, katerega predsednik je senator McCarthy je med drugim rečeno:

"Izza izbruha korejske vojne je trgovina nekomunističnih držav z rdečo Kitajsko presegla vsoto dva milijona dolarjev. In po treh letih vojne ta trgovina ne samo cvete in uspeva, ampak tudi narašča. Te čudne politike — na eni strani borbe s sovražnikom, na drugi strani pa trgovanje z njim — se ne more in ne sme več trpeti!

"Mnenje tega odbora kakor tudi obrambnega departamenta je, da je ta neopravičljiva trgovinska politika zelo otežila naše bojevanje v Koreji in nobenega dvoma ni, da so to politiko plačali s svojim življenjem mnogi Amerikanci in drugi borci zaveznikov narodov."

Naglašajoč, da je "95 odstotkov krvi in denarja, ki je bil

Kako nas komunisti v Koreji vlečejo!

ČE BO VOJNA v Koreji v resnici končno zaključena, bo preteklo tri leta, odkar se je ta vojna pričela, in dve leti, odkar komunisti vodijo za nos zapadne zaveznike s pogajanjimi za premirje.

Na človeških žrtvah smo Amerikanci utrpeli nad štirideset tisoč mrtvih in pogrešanih ter najmanj sto tisoč ranjenih.

Na denarju smo Amerikanci plačali za to vojno nič manj kot petnajst milijonov dolarjev. — S tem denarjem bi lahko stabilizirali vse evropske valute rešili stanovanjsko krizo v vseh evropskih državah in dvignili življenjsko raven na zavidno višino!

Pravi čudež je, da se ameriški narod še ni naveličal takih ogromnih žrtev! Nič čudnega pa ni, da Peking in Moskva tako dolgo vztrajata na tem puščanju krvi Amerike na denarju, materialu in človeških žrtvah.

Če k temu prištejemo še sedemletno vojno v Indokini, ki stane Amerikance tudi 5 do 6 milijonov dolarjev, potem je Kremenelj res lahko zadovoljen z vojno na Daljnem vzhodu, saj ga itak nič ne stane, kajti Kitajci morajo vračati "deželi socializma" sleherni rubelj z obrestmi vred.

Zato je razumljivo odločno stališče, ki ga je zavzel vrhovni poveljnik oboroženih sil Združenih narodov v Koreji, gen. Clark, do južnokorejskega naprotovanja proti sklenitvi premirja in glede enostranskega ukrepa predsednika Rheeja o izpustitvi severnokorejskih protikomunističnih vojnih ujetnikov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Deveta obletnica—

V četrtek ob 8:30 bo v cerkvi Karmelske Matere božje na E. 296 St. in Euclid Ave. sv. maša za pok. John Simoncic v spomin 9. obletnice njegove smrti.

V bolnišnici—

Mrs. Mollie Kozar z 20371 Lindbergh Ave., hči Mrs. Rose Cimperman z E. 72 St., je v Womens Hospital prestala težko operacijo.

Trideseti dan—

V sredo ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pok. Mary Anzlovar na 30. dan njene smrti.

Kdo je izgubil ključe?—

V bližini E. 62 St. in St. Clair Ave., so bili najdeni ključji z oznacbo "M". Kdor jih je izgubil, naj pokliče EN 1-0805.

K molitvi—

Članice Društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ so vabljeni, da pridejo v sredo ob dveh popoldne v Zakraskov pogrebni zavod k molitvi za umrlo Mary Maizel, v četrtek pa naj se po možnosti udeležijo pogrebne sv. maše ob 9. uri.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Joseph Brodnick, 1025 E. 174 St., sporočata, da se jima je rodila nedavno herka. — Čestitamo!

Poroka—

John Hozian Jr., sin Mr. in Mrs. John Hozian z Rosecliffe Rd. se je nedavno v Alliance O. poročil z Miss Betty Bowers. — Mladoporočenca sta na poročnem potovanju v Charwater, Mich. in Chicago, Ill. Po povratku se bosta naselila v novem domu na 27830 Lake Shore Blvd. Čestitamo! Bilo srečno!

Na počitnicah—

Mr. in Mrs. Joseph Matty Jr. in njuna hčerka Diane so na počitnicah ob Lake Louise v Alberti, Canada. Obiskali bodo tudi Jožefovega brata v Maple Creek Sask.

Trideseti dan—

V petek ob 8:30 bo v cerkvi Karmelske Matere božje v Wickcliffe, O., sv. maša za pokojno Frances Hegler iz Wickcliffe, O., na trideseti dan smrti.

K molitvi—

Članice društva St. Clair Grove št. 98 WC so prošene, da pridejo molit danes zvečer ob osmih za Margaret Shock v Zakraskov pogrebni zavod.

Duhovne vaje za moše in fante—

Duhovne vaje bo vodil prevzvišeni škof dr. Gregorij Rožman. Vršile se bodo v dnevi 31. julija, 1. in 2. avgusta, v Domu duhovnih vaj 18485 Lake Shore Blvd. Prijave do 27. julija sprejemajo poleg župnijskih uradov pri sv. Vidu, St. Mary's in St. Lovrencu tudi: Tone Oblak, 7919 Korman, Cleveland 3, tel.: UT 1-9947; Janez Krofelj, 3525 E. 82 St., Cleveland 5, tel.: MI 1-1949; Slavo Oven, 1219 E. 169 St., Cleveland 10, tel.: IV 1-5283.

Rdeči so izgubili v Koreji čez tisoč letal

TOKIO. — Do nedelje so sestrelili letalci Združenih narodov v Koreji nad tisoč komunističnih letal. Proti tem izgubam so izgubili zavezniki v zračnih bitkah 108 letal, torej razmerje 10 — 1.

Zasluga za sestrelitev tisočega komunističnega letala gre kapetanu Lonie R. Moore-u iz Fort Waltona, Fla.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 143 Tues., July 21, 1953

Slava junakom

17. junij bo ostal v zgodovini kot važen dan. Vzhodno nemški in berlinski delavec je ta dan pokazal, da osemletno komunistično nasilje ni zlomilo njegove ljubezni do svobode in njegove odpornosti proti komunističnemu nasilju.

Težko je najti v svetovni zgodovini primero, da bi se dvignilo kot en mož sto tisoč neoboroženih delavcev proti nasilju tujega okupatorja. Kaj značilna je ona slika iz tistih dni v Berlinu, ki je šla po vsem svetu: Dva delavca ob robu ulice pobirata kamenje in ga mečeja proti sovjetskemu tanku, ki je drvel nad neoboroženo delavsko množico. Z golimi rokami so šli delavci proti težkim sovjetskim tankom in strojnimi puškami! Že dolga leta je komunistično nasilje ubijalo vsako svobodo izražanje; komunistična vlada, ki jo je Sovjetija vsilila nemškemu narodu, je bila prepričana, da je zatrla že vsako voljo do odpora, toda svobodoljubje nemškega delavca ni bilo zlomljeno.

Ne smemo prezreti dejstva, da se je sprožil upor berlinskega delavstva najprej proti številni in močno oboroženi domači komunistični policiji, ki je bila popolnoma brez moči, nato pa proti celim divizijam sovjetskega vojaštva in to ne v kakih gozdovih, kjer se je mogoče umakniti in skriti pred tanki in strojnimi, marveč v strnjenih mestnih ulicah, kjer je umik skoro nemogoč in so bili demonstranti izpostavljeni strelom iz tankov in strojin.

Lačni delavci so udri v uradna poslopja, vrgli na cesto opremo in slike komunističnih veljakov ter jih javno sežgali. Iz uradov so izgnali komunistične uradnike in voditelje. Ob tej priliki so dobili v roke tudi namestnika ministrskega predsednika Vzhodne Nemčije, tovariša Otona Nuschkeja, ga pretepli in ga med suvanjem in batinanjem gonili v Zapadni Berlin, kjer ga je sprejela v svoje varstvo zapadno berlinska policija. Ta "delavski prijatelj", komunist, je dobil zaslužen lekcijo od delavstva, pri zaslišanju v zapadnem delu Berlina je nato ta čedni proletarec priznal, da se njegova vlada opira le na sovražno okupacijsko vojaško silo, da mora tlačiti svoj narod in delavski razred. Le ruski tanki in njih topovi ter strojnice so preprečile, da nemški delavec ni pognal komunistov z njih vladno vred iz Berlina.

Do kosti se je ob tej priliki razgalila komunistična hinavščina. Komunistični voditelji so namreč vedno zatrjevali, da bore za nemški narod, ki da ga hočejo zediniti in rešiti. Resnica je, da so hoteli komunisti zediniti ves nemški narod pod težko in kruto komunistično knuto.

Najbolj značilno pa je, da so se v državi, kjer vlada "delavski razred", oziroma proletarijat, kakor trdijo komunisti, ravno delavske množice v svojem srdu in junaštvu dvignile proti tej vladi. Tu se je pred vsem svetom jasno pokazalo, kako živi delavski človek pod komunistično vladjo, ki jo tvorijo predvsem nekdanji buržuji, izprideni študentje in pokvarjena inteligenca.

Ves svet je bil presenečen ob tem uporu. Mnogi celo mislijo, da so komunisti sami izzvali in uprizorili te štrajke in upor, da bi tako spoznali one, ki jim nasilje še ni vzele vse volje do odpora in da bi tako končno mogli uničiti še vse svobodoljubne in bojaželjne osebe. Toda upor je izbruhnil s tako silo, da je presenetil vse in da so izgubili komunistični vladodržci vse vaje iz rok in so morali pozvati sovjetske divizije na pomoč.

Naj bo tako ali tako, ali je nastala vstaja sama od sebe kot izbruh ljudske nevolje ali pa je bil njen začetek morda celo od komunistov samih povzročen, eno je gotovo, da je pokazal nemški delavec veliko ljubezen do svobode, silen in naravnost junaški odpor proti nasilju.

Danes ves svet občuduje in proslavlja junaštvo nemških delavcev, ki so se uprli nasilju v tako težkih razmerah.

Žal vse to junaštvo ni našlo potrebne in hitre pomoči od zapadnih sil. Te so se v pogovorih v Potsdamu med seboj svoj čas zavezale, da bo vsaka v svoji okupacijski coni, če treba tudi s silo, zatrla vsak odpor. Sovjetska Rusija se kaj lahko sklicuje na ta dogovor, ko strelja v delavske množice, zapira tisoče v ječe in druge tisoče odvaja v Sibirijo, kjer bodo izginili za vedno. Berlinski dogodki so ponovni dokaz, kako slepi so bili svoj čas zavezniki, ki so prepustili popolno oblast komunistu v Vzhodni Nemčiji.

Nemški delavec se je uprl "legalni" oblasti in ves svobodni svet mu poje slavo radi tega dejanja.

Ob tej priliki se nehote ponovno spomnimo slovenskih borcev za svobodo proti komunističnemu nasilju. Tudi ti so pokazali neizmerno ljubezen do svobode in junaštvo, ki mu ga je malo para v svetovni zgodovini, pa so jih njih lastni zavezniki, za katere so se borili, izročili v roke komunističnim morilcem kot — izdajalce.

Danes proslavljajo nekdanje naciste radi njih junaškega odpora proti komunistu, nekdanj je zaslepljena politika vračala svoje zaveznike in protikomunistične borce v roke komunistu. Časi so se spremenili. Upamo, da bo kmalu prišel čas, ko bo ves svet slavil tudi one junake, ki so v Sloveniji brez upa zmage borili junaški boj proti komunističnemu nasilju.

M.

BESEDA IZ NARODA

Lorainske novice

Lorain, O. — V zadnjem času so prestali težje operacije v St. Joseph bolnišnici Joseph Tomše, Frank Ravnikar, Mrs. Lillian Zieba in Matija Smole. Temu so odrezali desno nogo nad kolenom, med tem ko so mu levo že pred več meseci. V soboto so bili še vsi zadnji trije v bolnišnici. Obiski so dovoljeni in dobrodošli.

Vsem želimo skorajšnjega okrevanja in povratka na dom. Louis Balant.

Vabilo v Lemont

Lemont, Ill. — V nedeljo 26. julija bodo v Lemontu, na ameriških Brezjah, blagoslovili nov križev pot, ki je postavljen na romarskih prostorih pri jezeru. Take slovesnosti so redke. Obred se bo vršil dopoldne ob 10:30. Po blagoslovu križvega pota bo pri votlini sv. maša. Oboje bo opravil frančiškanski komisar p. Aleksander Urankar.

Romarji vabljeni od blizu in daleč!

Slov. frančiškani.

Ustanoviteljica Karmela na Selih pri Ljubljani umrla

Ljubljana, Slovenija. — Po

težkem trpljenju je izdihnila svojo dušo dolgoletna priorica in ustanoviteljica Karmela na Selih pri Ljubljani č. m. Mihaela Kotnik. Pokopali so jo v nedeljo 28. junija na mestnem pokopališču, ker so redovno grobnico oblasti izpraznile in podrle. (Komunističnim oblastnikom so torej cela mrtve nune nevarne — sicer bi jih pustili v miru! — Op. ured.)

Pogreb je v škofovi odsotnosti vodil stolni prost, kanonik Kimovec ob udeležbi številnih duhovnikov, redovnikov in drugih vernikov. Na žalost, kamor so pokopnico pripeljali eno uro pred pogrebom, so še enkrat odprli krsto. Ljudje so kar oblegali kapelico, da še enkrat vidijo karmeličank v redovni obleki — pa čeprav mrtvo. Izraz obraza je bil čudovito pokojen in mladosten. Ljudje kar niso mogli verjeti, da je bila umrla stara 84 let.

Ganljivo je bilo, ko je 16 malih otrok z belimi lilijami v rokah spremljalo krsto do jame. Po pogrebnem nagovoru, še preden so padle na krsto prve lopate prsti, so spustile otroške nedolžne roke na krsto umrle redovnice bele lilije, simbol njenega lepega nedolžnega življenja.

Naj blaga pokojnica izprosi v nebesih blagoslova svoji ustanovi! M. T.

O obisku, ki ga ni bilo

Avstrijski časopisi so zadnje dni veliko ugibali, kako to, da je bilo odloženo potovanje jugoslovanskega zunanjega ministra Koča Popoviča na Dunaj. Po prvem načrtu bi moral priti Koča na Dunaj 29. junija. Zadnji trenotek pa je bil njegov prihod odpovedan, češ, da je nenadoma obolel. Njegov sestanek z avstrijskim zunanjim ministrom je bil najprej preložen za približno 14 dni. Sedaj pa je prišlo v Avstrijo sporočilo, da je Koča hudo zbolel na ledvicah in da ni misliti na njegov obisk v Avstriji pred jesenjo. —NT, ki tudi o tem poroča, je svoje mu poročilo pristavil tole opazko: "Prihodnji tedni ali pa že dnevi bodo pokazali, ali je to prava bolezen ali pa je vzrok odložitve obiska kaka politična bolezen, ki je včasih hujša kakor pa prava bolezen."

Keltsko grobišče v Celovcu

Ko so te dni na Trbiški cesti blizu paternionskega mostu v Celovcu kopali delavci za temelje odnosno za kletne prostore za novo stanovanjsko hišo, so našli nekaj 60 cm pod vrhom na staro grobišče. Ker se niso zavedali, na kako važno zgodovinsko najdbo so našli, niso pri nadaljnjem kopanju dosti pazili in so grobišče razrušili. Ravnatelj celovškega muzeja dr. Moro je bil šele drugi dan obveščen o stvari. Poslal je takoj varuha muzejskega arheološkega oddelka ing. Dolenz, ki je zaenkrat mogel rešiti samo nekaj delov keramike, del za-

pestnice iz sinjega stekla, dve verižice za opasanje meča, ostanke ščita, konice sulice in ostanke meča. Pri nadaljnjem preiskovanju najbližje okolice so odkrili še sedem malih grobišč. Po najdenih predmetih sodijo, da gre za keltska grobišča iz časa 150 do 100 let pred Kristusom.

Nove maše

Preteklo nedeljo 19. t. m. je opravil v Šmihelu nad Pliberkom svojo prvo slovesno daritev g. Ciril Turk, ki je 12. junija v Solnogradu prejel zakrament sv. mašniškega posvečenja. V Šmihelu je opravil svojo novo mašo, da izkazuje na ta način še prav posebej hvaležnost svoji duhovni materi gospej Heleni Kraut. Novomašni pridigar je bil msgr. g. dr. Joža Jagodic. Prvotno so mislili, da bi bila slovesnost nove maše pri Sv. Katarini, pa bi bila cerkvena premajhna, da bi mogla za takšno priliko sprejeti vse vernike, ki bi se zbrali.

Preteklo nedeljo so imeli tudi v bilčovski župniji redko slovesnost nove maše. Daroval jo je njihov domačin g. Rudolf Safran, po domače Pomočev iz Bilčova.

Prihodnjo nedeljo 26. junija pa bodo imeli novo mašo tudi na božjepotnih Zihpoljah.

Pismo iz Avstralije

Po dolgem času se je oglašil z daljšim pismom iz Avstralije spet g. dr. J. Mikula, bivši hodiški župnik. Začasno oskrbuje župnijo Coolgardie. Obolel je tamkajšnji župnik. Fara ima dve podružnici: ena

izmed njiju je oddaljena od fare 60 km druga pa 140 km. Podružnici nimata cerkve in je maša kar v kaki jedilnici ali v kaki dvorani. Ljudje so zelo hvaležni, da pride duhovnik med nje. Domov v Boulder se pelje dvakrat, da pobere pošto in novice. Podružnici sta narodnostno zelo mešani, po poklicu pa pripada večina vernikov delavskemu in uradniškemu stanu, saj so tam zlati rudniki (goldfields). Ure in ure spoveduje in ljudje v velikem številu pristopajo k mizi Gospodovi. Zelo radi poslušajo tudi božjo besedo. Nato govori v svojem pismu obsežno o avstralskih socialnih in političnih razmerah in jih primerja z avstrijskimi odnosno jugoslovanskimi. Ta del svojega pisma zaključuje s temle vzklikom: "Ja, ja, če bi komunistem izgledal tako kot naša demokracija, bi ne potreboval propagande, nasilja, ali koncentracijskih taborišč. Dobro blago se samo hvaleži."

Pačenje slovensčine

V začetku prihodnjega meseca bodo imeli v Celovcu svoj mednarodni velesjem. Na njem bo predstavljena tudi Slovenija. Jugoslovanska vlada je v ta namen, kakor bomo v avstrijskih listih, dovolila nad 3 milijone šilingov. Ob tej priliki je izdal velesjemski odbor prospekt tudi v slovensčini. V kratkem sestavku pa je vsaj 8 glavnih napak in še polno drugih. NT vzklika ob tem: "Da se more kaj takega zgoditi v Celovcu, na Koroškem, kjer je — na papirju — 107 dvojezičnih šol z učitelji, ki bi morali znati slovensčino, tega ne more nikdo ne oprostiti in ne razumeti. Naj velesjemna uprava onega, ki je to zakrivil, prime temeljito za ušesa in naj poskrbi, da se kaj takega na Koroškem več ne zgodi." — Po našem mnenju je samo to premalo. Velesjemna uprava je dolžna, da prospekte s popačeno slovensčino takoj nadomesti s takimi, ki se bodo odlikovali tudi po lepem jeziku. Kot eminentno gospodarska ustanova gotovo ve, da ji čisto trgovski interesi to ukazujejo.

Ob Milštatskem jezeru

Kakor nam sporočajo iz Špitala na Dravi, tabori tudi letos ob Milštatskem jezeru večja skupina mladine iz Slovenije, ki je pa pod skrbnim nadzorstvom, da ne bi prišla

Dolar po 3,450 dinarjev

"Slov. poročevalec" prinaša 23. junija zanimiv članek o zavarovanjih v Jugoslaviji, iz katerega je mogoče ugotoviti dejansko vrednost Titovega dinarja in spoznati, kako uradna Jugoslavija izkorišča na eni strani svoje državljane, na drugi pa svoje izseljenke, ko jim za njih težko prislužene dolarje plačuje komaj deseti- no dejanske vrednosti.

Zavarovanje prevoz. sredstev v Jugoslaviji ni obvezno, kot pri nas v Ameriki, obstoja pa pravilnik o prostovoljnem zavarovanju. Po tem pravilniku je tovarna glinice in aluminija v Strnišču pri Ptuj (sedaj Kidričevo) zavarovala svoja vozila. Člankar nato piše:

"Pred nekaj časa se je, zgodilo, da se je na njihovem (tovarniškem—op. ur.) osebnem avtomobilu znanke Chevrolet, ki je bil zavarovan za 2,600,000 dinarjev, razbila šipa. Novo je dobavil 'Slovenija-avto' in zaračunal za njo 74,000 dinarjev. Državni zavarovalni zavod (DOZ) je bil voljan plačati 24,050 dinarjev. Kako je prišel do tega zneska?"

Člen 9. že omenjenega pravilnika o prostovoljnem zavarovanju prevoznih sredstev določa: 'Če se ugotovi, da je zavarovalna vsota nižja od nove

K sodobnim svetovnim problemom

Zunanji ministri treh zahodnih velesil so se v Washingtonu menili o ciljih in smernicah, ki jih mislijo zasledovati v naslednjih mesecih v mednarodni politiki.

V Evropi predstavlja jedro vprašanja Nemčija, v manjši meri Avstrija. Amerika se je udala želji Anglije in Francije po razgovorih s Sovjeti. Sestanek zunanjih ministrov štirih sil je predviden v zgodnji jeseni — če bodo seveda Sovjeti vabilo sprejeli. Na tem sestanku naj bi se razgovarjali o zedinjenju Nemčije in izvedbi svobodnih volitev v tej deželi. Vzhodnonemška vlada, ki je v precejšnjih škripih zaradi nezadovoljnosti delavstva, je predložila zahodnonemški vladi razgovore o izvedbi svobodnih in tajnih volitev ter njim sledečemu zedinjenju vse Nemčije. Ta predlog je navidez v polnem skladu s trenutno smerjo politike zahodnih sil. V koliko je iskreno mišljen, je seveda drugo vprašanje.

Zahodne sile bi na vsak način rade pripravile Sovjete tudi do sklenitve pogodbe z Avstrijo, ki pa tej misli niso naklonjeni, ker bi morali v tem slučaju umakniti svojo vojsko iz vsega srednjega Podonavja. Da bi razgovore lažje zavlačevali, so jih Sovjeti v preteklosti povezali z ureditvijo tržakaškega vprašanja.

V skupni izjavi, ki je bila izdana na kraju posvetovanj treh zahodnih državnikov je bilo dalje poudarjeno, da bodo vse tri sile v slučaju novega napada na Korejo, napadalca z združenimi močmi zavrnile. Prav tako ne bodo dovolile, da bi se razširila vojna v Indokini.

Angleži in Francozi so se obvezali storiti vse, kar je v njih moči, za čim prejšnjo uresničitev skupne evropske armade.

V splošnem moremo reči, da zadnji razgovori v Washingtonu niso prinesli nobene velike odločitve, podčrtali so le v neki meri željo po enotnosti v mednarodni politiki Zahoda.

kakor koli v stik s slovenskimi begunci iz leta 1945. in ponudbe.

vrednosti vozila na dan škode, povrne DOZ škodo v razmerju med zavarovalno vsoto in novo vrednostjo vozila na dan škode. Če pa zavarovalna vsota presega novo vrednost vozila na dan škode, se za osnovo pri izračunavanju škode vzame dejanska vrednost." V našem primeru je zadeva naslednja:

Avto je stal \$2380 in je bil zavarovan za znesek 2,600,000 din (po tečaju 1092 din za dolar). V času do nesreče se je cena dolarja dvignila in s tem se je dvignila tudi cena avtomobila na okroglo 8 milijonov dinarjev (2380x3,450): po tej ceni je namreč zaračunal dolar tovarni 'Slovenija-avto' za uvoženo šipo."

Zanimivo bi bilo vedeti, kdaj je bil avto zavarovan. Po vsej verjetnosti v začetku leta. V tem slučaju je dejanska vrednost dinarja v komaj pol leta padla za dve tretjini. Takega padca ni doživela niti ena valuta v vseh povojnih letih. Titovo gospodarstvo mora biti naravnost v obupnem položaju. Ob takem stanju se človek res ne čudi, da tako ne more iti dolgo. Dokler časa bo Amerika voljna kriti Titovo izgubo, pojde, to da kaj pa potem? In ta trenutek izgleda, ni več daleč.

Nekako v istem času kot Bidault, Salisbury in Dulles v Washingtonu so se razgovarjali v Atenah zunanji ministri Turčije, Grčije in Jugoslavije. Gotovo ne moremo enačiti sestanek zunanjih ministrov treh balkanskih držav po važnosti s sestankom v Washingtonu, moremo pa to storiti v pogledu doseženih uspehov.

Kot ni bilo v Washingtonu sprejetega in podpisanega konkretnega, tako ni bilo v Atenah. Tudi ta sestanek je služil le bolj zunanjemu podudarku sloge in enotnosti. Prave složitosti pa med tremi "zavezniki" državami na Balkanu v resnici ni. Turki bi hoteli imeti na vsak način Jugoslavijo v Severnoatlantskem paktu (NATO), ta pa se vsakih določnejših obvez brani. Zaradi tega nova balkanska zveza ni veliko vredna. Kljub vsej turški vnemi in podjetnosti ni bilo mogoče doseči nobenega določnega vojaškega sporazuma, na kar so upali nekateri na Zapadu. Tri zaveznice so ustanovile le nekako tajništvo za sodelovanje in obljubile, da se bodo posvetovale glede enotnega nastopa, "kadarkoli bo položaj to zahteval". — Sovjetska mirovna ofenziva je rodila tudi na Balkanu svoje sadove. Tito je dosegel prijaznejše odnose z vsemi svojimi komunističnimi sosedomi, zato mu ni dosti za kako tesnejše sodelovanje s turškimi "reakcionarji" in grškimi monarhofašisti". Nastopati je začel celo proti "šundu", ki ga širijo po Jugoslaviji informativni centri Zdr. držav v Beogradu, Zagrebu in Novem Sadu.

Med tem ko Turki ne dajo nič na sovjetsko mirovno propagando in zagovarjajo odločen nastop, svetuje Tito Zahodu v odnosih s Kremljem popustljivost in umerjenost. Tudi v pogledu razmerja do komunističnih sosed, si trije balkanski "zavezniki" niso edini.

V Egiptu je spet završalo. Spor med Angleži in Egiptci ni glede Suezja se je znova zaostрил. Le skrajni previdnosti Angležev in posredovanju Amerike se je treba zahvaliti, da ni prišlo do prelivanja krvi.

Poleg Egipta je za Zahod na Srednjem vzhodu posebno boleča točka Iran. Država, ki nima zaradi spora z Angleži nobenih dohodkov od bogatih petrolejskih ležišč, preživlja težko gospodarsko stisko. Pomoči iz Amerike ni, ni pa je tudi od nikoder drugod. Vlada je upala, da bo na kak način dobila od Sovjetov 11 ton zlata, ki so ga ti odpeljali še v času druge svetovne vojne, in nekaj milijonov dolarjev odškodnine za uporabo železnice in drugih prometnih sredstev v času druge svetovne vojne. Sovjeti pa so začasno vse zadevne razgovore odklonili. Pri vsem tem pa notranja politična borba teče dalje.

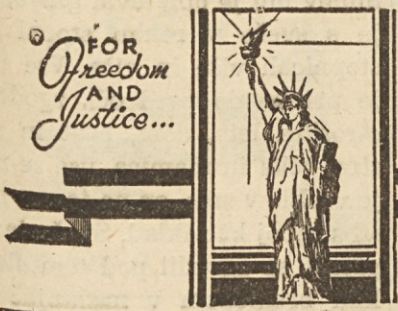
Po doseženem "medsebojnem razumevanju" med južnokorejskim predsednikom S. Rheejem in Eisenhowerjevimi posebnim odposlancem Robertsonom je svet pričakoval, da sklenitvi premirja na Koreji ni nobene zapreke več. Namesto miru je pa prišlo do novih krvavih bojev, kakršnih ni bilo že nad dve leti. Obe strani sta imeli težke izgube. Amerika je začela svariti komuniste naj podpisajo premirje in končajo prelivanje krvi, sicer bo uporabila svojo atomsko silo in Severno Korejo uničila.

KANADSKA

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

Pisma uredništvu

Uredništvo A. D.!

Vaš časopis dobivam kar v lepem redu. Zelo sem ga vesel, reči moram, da nič manj kakor "čeka", za katerega težko delam. Če bi ne imel tega priljubljenega časopisa, bi mi bilo res silno dolgčas. Pravzaprav ne morem najti pravih besedi s katerimi bi se uredniku zahvalil, ker nam za vsak dan preskrbi toliko lepega branja. Zato tudi danes naprošam urednika, naj priobči v torkovi številki tole moje kratko čeečkanje.

Novemu podnebjju se je človeku težko privaditi. Zime tukaj v Alberti so zelo hude. Ne smete pa misliti, da smo zmzrnili. Še daleč ne. Ko sem se v lanskem oktobru naselil tukaj v Edsonu, je bila narava čisto podobna naši v starem kraju januarja meseca. A kljub temu smo čakali potem sneg vse do božiča.

Nato je pritisnil mraz le z nekaj dni. Imeli smo 55 stopinj Fahrenheita pod ničlo. V starem kraju smo ponavadi že pričakovali začetek pomladi okrog 15. marca. Toda tukaj temu ni tako. Komaj 15. maja je izginil zadnji sneg s tukajšnje šumske pokrajine. Ko je izginil sneg, smo bili vsi zadovoljni, češ sedaj bo pa kmalu poletje. Toda zgodilo se ni tako. Imeli smo deževje. Deževalo in deževalo je vsak dan in po dežju je pihal hladen veter, tako da je bilo treba kar "bundo" obleči. No, končno smo pa zdaj le dočakali nekaj lepih dni in to od 5. julija do danes. Sedaj imamo pa res pravo poletje. Kako je lepo! Človek se počuti ob takih dnevih srečnega in veselega. Še na misel mi ne pridejo težave in bridkosti ter hrepenenje po domovini. Človek ne le gleda, ampak občuduje ob takih lepih sončnih dneh lepoto narave. Čeprav delamo na težkem delu pri železniški družbi C. N. R., se nam zdi, da se je boljše na gorkem znojiti kakor pa močiti se na dežju in v megli. Megla in dež spravljata človeka včasih kar v obup. Upajmo pa sedaj, da bomo doživeli še veliko sončnih dni.

Ko sem začel delati pri tej železnici, mi je bilo res silno težko. Ni me toliko motilo delo, ampak nerazumljivi angleški jezik. Toda mislil sem si le eno. Dela se ni strašiti, kar se pa je zika tiče, se ga bom tudi jaz naučil, če so se ga pred menoj drugi priseljenci. Saj ne mislim, da sem najbolj trde glave. Vse pride in vse mine. Toda angleščine se bom nekoč gotovo navadil. Zelo me je strašila huda zima. Stari naseljenci kakor na primer Mr. in Mrs. Becak ter drugi so mi pravili, kakšen hud mraz je tukaj; da je včasih 50 do 60 stopinj F., in da traja po ves mesec. Mislil sem si: Ali je sploh mogoče delati pri takem mrazu zunaj? A človek,

ki je vdan v božjo voljo, preneša vse. Delati človek mora, kakor pravi star pregovor: "Brez dela ni jela." In glej, danes vidim, da človek vse premore. — Naučil sem se nekaj angleščine in mraz tudi ni bil tako strašanski, kakor so mi ga nekateri slikali. No, in kmalu bo leto dni, odkar sem zaposlen tukaj na železnici. Dan za dnem, mesec za mesecem, kar hitro teče čas in mi se staramo. Dokler je človek mlad in zdrav vse preneša. Le to je slabo, da se ljudje staramo. A tako je.

Mnogo pozdravov uredništvu. Pošiljam pozdrave tudi vsem novonaseljencem širom Kanade.

Ludvik Huell,
Edson, Alta.,
Canada

Smrt med kanadskimi Slovenci

Toronto, Ont. — V torek zjutraj, 14. julija 1953, je umrl v St. Michael's Hospital, John Mihelič.

Pogrebne obrede je opravil Rev. Jakob Kolarič, ob asistenci Rev. Janeza Kopača in še par drugih angleških duhovnikov, v četrtek, 16. julija 1953, ob 9. dopoldne v italijanski cerkvi Mount Carmel. Pokopan je bil na torontskem pokopališču Mount Hope.

Pokojni je bil rojen leta 1922 v Devici Mariji v Polju pri Ljubljani. V Ljubljani je obiskoval gimnazijo do vojne.

Ko je leta 1941 izbruhnila komunistična revolucija, je stopil v vrste protikomunističnih borcev. Leta 1945 se je pa umaknil pred komunistično nasilnostjo v domovini preko Ljubelja na Koroško, kjer je bil v taborišču št. Vid ob Glini in nato v Kellerbergu, kjer je bil zaposlen v taboriščni pisarni. Leta 1948 je odšel z drugimi Slovenci v Kanado in se naselil v največji slovenski naselbini, v Torontu. Zaposlen je bil pri Simpson do začetka junija t. l., ko ga je bolezen prisilila, da je moral iskati zdravniške pomoči v bolnici, kjer je po pet-tedenski težki bolezni podlegel.

Leta 1951 se je poročil z Jožico Kotar, s katero še polni dve leti ni živel skupaj, ker ga je prej smrt iztrgala iz srečnega družinskega življenja.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Jožico in hčerke Betty, v domovini pa mater in tri brate.

Pokojni je bil tihega in mirnega značaja. V domovini je bil vodilen v Marijini kongregaciji in org. K. A. v D. M. v Polju, kjer je bil zelo vnet in idealen delavec. Tragična usoda protikomunističnih borcev ga je zelo potrla, da je vsled tega stopil v ozadje in živel le za svojo družino.

Užaloščeni soprogi in hčerkici naše iskreno sožalje.

Tebi, dragi John, pa bodi lahka tuja zemlja kanadska. Duša Tvoja pa uživaj večno plačilo pri Bogu, kateremu si v življenju vestno služil in izpolnjeval Njegovo voljo.

F. Košir.

Čedalje več avtomobilov

Oshawa, Ont. — Pretekli teden so izdelali v avtomobilskih tovarnah družbe General Motor v Oshawi stotisoči osebni avtomobil v letošnjem letu. S tem je tovarna pobila svojo "normo" iz l. 1950 za odgovarjajočo dobo za točno 50 odstotkov.

Mimogrede

Nafta iz province Alberta bo začela teči po 718 miljah dolgem oljevodu v Vancouver, B.C. že v tem oktobru, kar pomeni, da bodo zgradili oljevod en mesec prej, kakor so bili predvidevali. Pri polaganju cevi je zaposlenih 2,400 delavcev: od teh je tristo Amerikancev.

V sovjetskih in satelitskih časopisih in po radijskih oddajah so označevali bivšega Stalinovega likvidatorja in dolgotrajnega ministra za notranje zadeve Sovjetske zveze Lovrenca Berijo ob priliki njegove odstranitve kot ideološkega Judo Iskarijota, degeneriranega renegata, pokvarjenega momilca, trikrat prekletega, gnilo človeško koščico, barabo najnižje vrste, zaničevanja vrednega lumpa, buržujskega avanturista, arogantnega karjerista, mednarodnega imperialističnega agenta in tako dalje.

Montrealški kardinal Leger je oni teden govoril na novovpeljanem kratkovalnem radijskem programu v poljskem jeziku. Poljakom v stari domovini je Leger dejal v svojem govoru, da je njih zadržanje pod današnjim neusmiljenim tiranskim režimom posnemanja vredno in da se bodo skupali kanadski katoličani učiti v prenašanju svojih težav potrpežljivosti in junaštva od njih. S to novo poljsko radijsko oddajo je zvišala radijska družba CBC svoje kratkovolne radijske oddaje v prekomorske dežele na 16. Kratkovalna radijska oddajna postaja, preko katere te oddaje gredo, se nahaja v mestecu Sackville, N.B. in je 50,000 vatov močna.

Ko je obrambni minister Claxton pred nekaj dnevi govoril svoj politični govor in navduševal prisotne poslušalce, naj pri prihodnjih zveznih volitvah izvolijo spet kandidata kanadske liberalne stranke, je dejal med drugim tudi to, da je prepričan, da bo večina novih Kanadčanov, v kolikor so že prejeli svoje državljanske papirje, volila kandidatke kanadske liberalne stranke. To bodo storili, je bil mnenja Claxton, ker so se begunci vsilili v deželo ob času, ko je bila liberalna stranka na krmilu. Med novonaseljenimi Slovenci po Kanadi jih bo 10. avgusta letos, ko se bodo volitve vršile, še precej malo, ki bodo smeli voliti.

Hladno mnenje bivšega norveškega konzula

Toronto. — Nekdanji norveški konzul v Torontu g. Carl Printz je poslal na uredništvo enega torontskih dnevnikov oni dan protestno pismo, v katerem se zgraža nad natečaji za izbiro lepotic med ženskami.

Med drugim pravi g. Printz tudi tole: "Občudujem tiste ljudi, ki s svojimi neumornimi napori dosežejo kaj koristnega in vzvišenega, toda 'lepota' — kaj pa je, če človek lepo izgleda? Zmehom kadar vidim po revijah in časopisih slike deklic, ki izgledajo lepe deklice, sem iznenaden nad dejstvom, da se pustijo te deklice na tak način razkazovati. Če bi vedele, kaj si večina ljudi o njih misli, bi dvakrat

premislele, preden bi se udeležile takega natečaja.

Omejimo te natečaje za razkazovanje domačih živali. Tem ne bo škodovalo, če jih bodo izbrali za lepe. Tudi tak natečaj pri živalih ne bo povzročil ljubosumja. "Detur digniori" je zelo dober latinski rek. Pravi: — "Naj bo podeljeno bolj zaslužnim". "Bolj zaslužnih" ni težko najti.

Kanadski socialisti za socializacijo jeklene industrije v deželi

Sydney, N. S. — Voditelj socialistične stranke v Kanadi g. Coldwell je v svojem predložitvenem govoru v tem mestu dejal, da bi morala Kanada za pravilni razvoj proizvodnje jekla socializirati vso primarno jekleno industrijo v deželi. Dejaj, da bi njegova stranka v primeri zmage pri zveznih volitvah 10. avgusta letos to brez nadaljnega stori. Omenil je pri tem tudi izkoriščanje železnih rudnikov na Labradorju, ki da jih izčrpavajo Amerikanci, Kanadčani pa da bodo morali kupovati potem jeklo iz Amerike. Coldwell je hotel poudariti, da to ni najboljša gospodarstvo. Omenil pa ni, kako bi Kanada sama utegnila izkoristi tako oddaljene rudnike, čeprav na svojem ozemlju. Tega ne najboljšega gospodarstva naj bi bila po mnenju g. Coldwella kriva kanadska liberalna stranka.

Nepojasnjena smrt treh lovcev

Gaspé, Que. — Po daljšem preiskovanju gozdov na polotoku Gaspé v provinci Quebec, kjer so se bili pred kakim mesecem ali več dnevi izgubili trije ameriški lovci iz Pennsylvanije, so konec preteklega tedna našli trupla vseh treh lovcev. Mrliški izvedenec tamošnjega okraja je povedal, da sta bili dvema truploma odzrti glavi. Ker so se bili podali ti trije pennsylvanijski lovci v gozdove na polotoku Gaspé na lov na medvede, so nekateri mnenja, da je morala skupina medvedov napasti lovce in jih pomoriti. Direktor zoološkega vrta v Montrealu pa je izrazil, da kaj takega skoraj ni verjeti. Dejaj, da če so bila trupla delno obžrta, jih niso obžrli medvedi ampak lisice ali volkovi, ki se radi lotevajo mrtvih trupel. Medvedi, je rekel ravnatelj živalskega vrta v Montrealu, tudi nemara niso napadli in pomorili treh lovcev. Po njegovem mnenju medvedi ne napadajo skupine ljudi ampak le priložnostno človeka, ki je sam.

NOVA TOVARNA ZA PRECIZNE RADIJSKE IN TV APARATE

Toronto, Ont. — Novo tovarno za precizne radio aparate in prav tako televizijske aparate, verjetno edino svoje vrste, bodo zgradili v bližnji bodočnosti v Torontu. Zgradila jo bo družba Hallcrafters, ki že ima več svojih tovarnov v Združenih državah. Tovarna bo stala nad \$400,000. V obrat bo bodo spravili v mesecu oktobru.

— Črnogled je človek, ki ne more ceniti tega, kar mu ni všeč.

Lokalne povodnji v Saskatchewanu so oškodovale letino

Regina, Sask. — Skupna površina posevkov žita v provinci Saskatchewan znaša letos 15,385,000 juter, kar pomeni, da so letos posejali v Saskatchewanu 6 in pol procenta manj žita kakor lansko leto. Posebno poročilo o izgledu posevkov letošnje letine govori poleg drugega tudi o krajevnih povodnjih, ki so ponekod znatno oškodovala žitne posevke.

Velik festival Shakespearejevih iger v Kanadi

Stratford, Ont. — V mestecu Stratford, ki je oddaljeno od Toronta kakih sto milj, prirejajo tele tedne velik festival Shakespearejevih iger. Kakor je znano, je bil Anglež William Shakespeare, ki je živel okrog l. 1600, eden najboljših dramatikov, ne samo svoje dobe ampak eden najboljših sploh. Veliko ljudi, ki se spoznajo na svetovno književnost, je mnenja, da je bil Shakespeare največji pisatelj iger.

V enem parkov v Stratford, Ont., so pred tedni uredili začasni prostor, koder dajejo pod šotorom, ki sprejme hkrati blizu 1500 gledalcev in koder nameravajo igrati v naslednjih petih tednih vsak teden po dve Shakespearejevi igri. Doslej so v preteklem

V blag spomin

DEVETE OBLETNICE SMRTI
PRELJUBLJENEGA IN
NKDAR POZABLJENEGA
SINA IN BRATA

Pfc. John Simončič

ki je dal svoje mlado življenje za domovino 21. julija 1944

Devet let v tuji zemlji počivaš, ljubi sin in brat predragi, zdaj bivaš vrh višave jasne kjer ni trpljenja ne vojske, tam sonce sreče Ti ne ugasne, ker tam vlada le presrečni mir.

Tvoji žalujoči:

JOHN in FRANCES

SIMONČIČ, starši;

JOAN in MILDRED URBANIA, sestre.

Cleveland, O., 21. julija 1953.

Moški dobijo delo

TOOL ROOM
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN

and
MACHINE REBUILDERS

Visoka plača od ure z dodatki za življenske stroške in mnogo delovnih koristi. Ta dela so v naši E. 93 in Woodland tovarni in v naši E. 152 St. tovarni. Oglasite se v employment uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 E. 152 Street

(146)

TAPCO

zdaj izbira
izkušene
moške

Z A

MILLWRIGHTS

TINNERS

PAINTERS

PIPEFITTERS

ELECTRICIANS

MACHINE

REPAIRMEN

... Prilika za napredovanje

... Dobri delovni pogoji

... Delovne koristi

Employment uradne ure so:

V ponedeljek skozi petek

od 8 zj. do 4:30 pop.

Prosimo prinesite izkaz državljanstva

Mora biti pripravljen delati

vsak šift

THOMPSON PRODUCTS, Inc.

23555 Euclid Ave.

(C.T.S. Bus 28)

(146)

Hammermen

Liberalna plača od ure in bonus. Skupna zavarovalnina — plačane počitnice. Ograjen tlakan lot za parkanje. Nova moderna cafeteria.

Oglasite se osebno pri

Cleveland Hardware & Forging Co.
3270 E. 79 St.

(147)

Ženske dobijo delo

Delo v banki

Išče se bančna uslužbenka za delo pri oknu. Moderni in prijetni prostori.

Superior Savings & Loan

Vog. E. 68 in Superior Ave.

(145)

DEKLETA in ŽENSKES

16 let ali več stare

za zavijati, sortirati in

različna dela

Vzamemo začelnice

Stalno delo

MENK BROS. LAUNDRY

643 East 103rd St.

(146)

Pomivalka

Delo dobi ženska, da bi pomivala posodo v restavrantu od 4. do 8. zvečer.

Sorn's Restaurant

6036 St. Clair Ave.

EN 1-5214

(148)

MALI OGLASI

Iščejo stanovanje

Trije odrasli bi radi dobili 4 do 5 sob s kopalnico v bližini St. Clairse okolice. Kličite se UT 1-6262 od 4. ure naprej.

(145)

Soba v najem

Opremljena soba s souporabo kuhinje se odda starejšemu moškemu na 958 E. 70 St.

(143)

Slovenske potniške agencije

TRANSMUNDIAL

SE PRIPOROČAJO ROJAKOM.
★ vozne karte za ladjo ali avion
★ denarna nakazila, paketi
★ prevodi, emigracija itd.
pišite ali nas obiščite, govorimo slovensko

CARACAS—Venezuela, Pasaje
Capitolio 16

TORONTO—Kanada, 258 College
St., Tel. MI 4868

MONTREAL—Kanada, 2098 St.
Catharine West. Tel. FI 5306

ITALIJA - NEMCIJA - FRANCIJA

J. S. BAAR

Golobček

VI. Otroci

Zima se je hudo vlekla in zdelo se je, da je ne bo zlepa konec. Do božiča je Holoubku čas še hitro potekel, vedno je kaj brskal, z vneto je pisal, urejeval arhiv, vestno je odgovarjal na dopise, posebno markovskemu gospodu župniku je napisal seženi dolgo pismo, kako je z njegovo smrtjo prav za prav bilo, da bi spravil v pravi tir vesti, ki sta jih prinesla v Markovo grajski revident in Marenka iz mlinar. Uredil je vse svoje časne reči pa tudi na dušo ni pozabil.

V žepu pri telovniku je nosil majhen, kakor srebro svetel ključek, ki ga nikomur ni zaupal in se nikdar ni ločil od njega. To je bil ključ od črne, kovinske rakve, ki je ostala v Holoubkovi spalnici — mladi Jina — podpirati ali vsaj spremljati, da bi bil za vsako priliko pri roki, kajti Holoubek se ni mogel postaviti na noge brez tuje pomoči, kadar je padel . . .

Slabo je tudi spal, branje ga je utrujalo in tako je našel raztresenost in pozabo edino v svojih mislih in razglabljanjih. Govoril je sam s seboj, s svojo dušo, z Bogom, z ljudmi, često ne da bi vedel — in to glasno. Barica ga je že nekajkrat slišala razlagati v sobi in se vrnila od vrat z vzdihom: "Brat se uči pridige, ne smem ga motiti," drugi je mislila, da govori s kakim gostom, toda končno je odkrila resnico, kako se tudi v kuhinji zatopi v razmišljanje, kamor jo je Hanzek položil in kjer

je prejel stal divan. Holoubkovo stanje pa se kljub vsem zdravnikovim obljubam ni zboljšalo. Nič ni pomagal električni stroj, ne masaža ne telovadba, tako da je zdravnik sam priznal, da preostane samo še eno, poskusiti zdravljenje z vodo, najbolje v kakih toplicah pod strokovnim vodstvom specialista živčnih bolezni. S tem pa je treba počakati do pomladi, ko se začne kopalska sezona.

Te pomladi se je tudi Holoubek veselil in zato se mu je zdelo zima brez konca. Mučilo ga je, da ne more ven na polje, na sprehod, kot je bil navajen, s svojo ohromelo nogo se ni upal na zledenela tla, vesel je bil, da je prišel ob palici v cerkev in šolo, in še v tem ga je moral čisto novi mežnar — mladi Jina — podpirati ali vsaj spremljati, da bi bil za vsako priliko pri roki, kajti Holoubek se ni mogel postaviti na noge brez tuje pomoči, kadar je padel . . .

Slabo je tudi spal, branje ga je utrujalo in tako je našel raztresenost in pozabo edino v svojih mislih in razglabljanjih. Govoril je sam s seboj, s svojo dušo, z Bogom, z ljudmi, često ne da bi vedel — in to glasno. Barica ga je že nekajkrat slišala razlagati v sobi in se vrnila od vrat z vzdihom: "Brat se uči pridige, ne smem ga motiti," drugi je mislila, da govori s kakim gostom, toda končno je odkrila resnico, kako se tudi v kuhinji zatopi v razmišljanje, kamor jo je Hanzek položil in kjer

z rokami, pregiblje ustnice in kima, kakor da bi se s kom najbolj živo bavil. Tedaj pa je nanj brezobzirno zaklicala in ga celo pokarala: "Na kaj si se pa ti navadil? Ljudje te bodo imeli za norca! Bodi vendar pameten!" Holoubek se je sicer vsakokrat pazljivo obrnil k njej, toda na obeh mu je brala, da je ne razume, da mora po sili trgati mrežo svojih misli, v kateri se njegov duh vedno zamotava.

"Ta samota, ta samota!" je zato tožila Jina, kadar koli je prišel v kuhinjo po vino ali ogenj, ali pa po druge cerkvene potrebščine.

"Res, gospod župnik bi se moral malce razvedriti, iti celo v gostilno, med ljudi, da bi se malo raztresel, ne pa vedno molil. To je res, samota človeka ne razvedri," je svetloval cerkovnik, toda nobeden Holoubkovih tega ni razumel. Njemu se ni tožilo po ljudeh, marveč po drevesih, cvetju, poljih, pticah, po soncu in toploti, po vetru in burji, po božji prirodi in zato je željno hrepenel po pomladi. Ob tistih zimskih večerih si ni mogel kaj, da si ne bi na rahlo odprl vsaj okno in se zagledal v nebo, ki se je na njem lesketalo polno zvezd, kakor da je na gosto posejano z zlatimi žebli. "In to je samo zunanja stran, toda kaj ko bi ljudje videli njegovo lice," je šepetal in se spominjal na svojo prikazen, na svoj čudoviti sen, ki je o njem trdno verjel, da mu ga je Bog poslal v poučenje in ki je zanj neprestano hvalil Boga. Zdaj ne misli več na učiteljevo Dragicu, niti na njeno pesmico "Imela sem golobčka," ne misli več na Markov, ne na Grbe, ne na zele, niti na kune in ne na Katičo, celo na dom ne, vse to je splahnelo iz njegovega sra, tako da je zdaj v njem čisto in jasno kakor v kristalni čaši. Kaj tedaj Holoubek preišču-

je? Po čem tako silno hrepeni da se mu čisti toplo v solzah? . . . Čuti, kako je posvetno prešlo, že je daleč za njim, in kako se od tega vedno bolj oddaljuje, stopa naprej in hiti k edinemu veselemu cilju, ki ga vedno bolj in bolj kliče in vabi — dviga se proti zvezdam — v nebo. Končno natihomu zapre okno in šepetajoč: "Okno ni videlo in uho ni slišalo," se nazadnje vleže, da malo zaspi . . .

Tudi skrbi za gospodarstvo je popolnoma zanemaril, vse je prepustil Barici. Ko je na Hanzekova vprašanja nekajkrat brez zanimanja odgovoril: "Saj sam ne vem, vprašaj spodaj v kuhinji, sestra ti pove, kako in kaj," je Hanzek nehal gospoda nadlegovati in se je posvetoval z gospodinjo, ki je šele sedaj smelo vzela vajeti v roke in treba je priznati, da je dobro gospodarila in z boljšim uspehom kakor sam Holoubek.

Praktični čut njenega nagona ji je narekoval, kaj je treba dati, da bo imela denar pri roki, kaj shraniti, da bo ostalo pri hiši do nove letine, in kaj se lahko razdeli revežem in znancem, gostom in prijateljem. Neveliko gospodarstvo je igranje šlo izpod rok in Hanzeku, služkinjam in delavcem v župnišču je ugajalo, zato ker jim Barica ni utrgovala, ampak jim zboljšala, kjer je mogla, pri mizi in južini na polju. "V župnišču se marsikdo dobro najde, pa nam niti mrvice ne pomore, zakaj pa se ne bi imeli dobro tisti, ki se zanj trudijo," je govorila in bila naklonjena delavcem, njih otrokom, da celo njihovi drobnici, kozam in kunecem.

"Le vzemite si naročje detelje — kje boste sicer zdaj kaj dobili za kozo," je naročala, ko se zvečer pozimi odhajali mladiči, ali pa spomladi in poleti kosci in žanjice. Ljudje so spoznali njeno dobro srce in zato bi v ogenj šli zanjo in ne bi pustili, da bi jo kdo z besedo žalil.

Tako je imel treščički župnik globok duševni mir, mogel je svoje misli zbrati, se poljubno predati svojem razmišljanju, "dvigati se v nebeško višino in tišino," in se veseliti v neskaljeni sreči kakor otrok . . .

Holoubka so se vsakoletni božični prazniki nežno dotaknili, toda doslej ga še nobenkrat niso tako ganili kakor letošnji. Srebrni ščip je svetil kakor veliko, čisto ribje oko, cele tri dni in noči je trajno padal alabastrski pršič, neusmiljeno je prekril vse umazane kaluže, smrdljiva gnojišča, razvožena pota in blatne steze, zapredel je gole krone dreves, nabral se je na okrajkih oken in pročelij streh, padal je in padal, dokler se ni oblačno nebo na sveti večer razjasnilo, nastopil je mrz in vsa pokrajina se je spremenila v čarobno pravljico. Tudi sonce se je proti večeru blaženo nasmejalo polja, travnike, vrtove, na zamrzlo reko, samotno postajo in počivajočo cukrarno; črne vrane in kavke so se vselile v še nezamete gozdove, vrabci in sinice so se zatekli v podstrešja skednjev in hlevov in niti vetrček se ni zbudil. V tej čisti, veličastni, kraljevski tišini je

srebrni ščip priplul na obzorje, kakor hitro se je zmračilo. Kakor pastir je počasi plaval preko temnomodrega neba in zlate zvezde — njegove pokorne ovčice so mu sledile.

"Le posedite malo," je rekel Holoubek ljubeznivo v kuhinji po večerji, ki so jo v župnišču že ob petih končali, "jaz pa moram pred polnočico malo zadremati," in je šepal gor v svojo sobo. To je rekel samo za izgovor, da bi se smel dvigniti in oditi v samoto, po kateri je

hrepenel. Roj najslajših spominov mu je obletaval glavo, ko je s svečo v rokah stopal po stopnicah višje in višje. Vse mu je priplavalo pred oči, zgodnja otroška leta, dom, brat in sestra, očka in mamica, vse se mu je vselilo v srce, on pa je vse nosil s seboj kot zaklad. Svečo je ugasnil, se zgrudil pod tem sladkim bremenom v naslanjač in sklenil roke.

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporná organizacija v Ameriki . . . Posluje že 59. leto

Premoženje nad \$9,000,000
Članstvo nad 43,500

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 120.01%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji —

Kranjsko Slovenski Katoliški Jednoti

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrni na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

ZULICH
INSURANCE AGENCY
FRANCES ZULICH, Agent
Zavarovalnina vseh vrst za vaše domove, avtomobile in pohištvo
IVanhoe 1-4221
18115 NEFF ROAD

Mi pripravimo
ZDRAVILA
za Evropo
MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland

Naznanilo in Zahvala

Zalostnega in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nenadoma umrla naša ljubljena mati, stara mati, sestra in tašča

1890

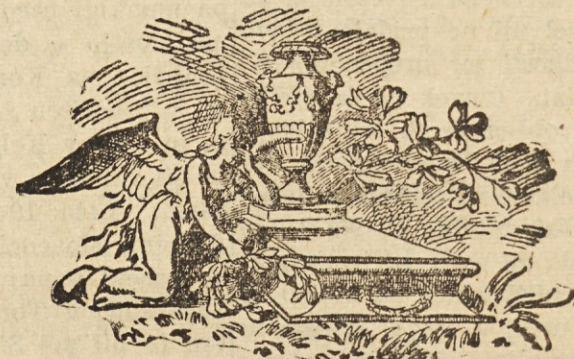
Mary Anžlovar

rojena MAUSAR

1953

Pokojnica je zatisnila svoje dobre oči dne 21. junija 1953. leta.

Rojena je bila 1890. leta v Zdenski vasi pri Vidmu, fara Dobrepolje na Dolenjskem. V Ameriko je prišla leta 1909.

Pogreb se je vršil 25. junija 1953 iz pogrebne zavoda A. Grdina in Sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave., kjer je za pokoj duše pokojnice bila darovana sv. maša zadušnica. Po opravljenih cerkvenih in verskih obredih je njeno truplo bilo prepeljano na pokopališče Kalvarija in tam položeno v družinsko grobnico k zemeljskemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se s tem prav iskreno zahvalimo č. gg. Jože Mauser, bratrancu pokojnice, za opravljeno sv. mašo zadušnico ter Father Ruperju in Cimpermanu za asistenco pri sv. maši. Č. g. Father Jager Matija pa naj sprejme našo globoko zahvalo za molitve ob mrtvaškem odru pokojnice in za spremstvo na pokopališče. Vsem njim Bog stotero poplačaj!

Toplo se zahvalimo vsem, ki so ob krsto pokojnice položili tako lepe vence cvetja ter ji s tem izkazali svojo ljubezen, spoštovanje in zadnjo čast.

Ljuba mati, stara mati, sestra in tašča, počivaj v miru v blagoslovljeni ameriški zemlji, ki si jo tako ljubila in lahka naj Ti bo gruda te Tvoje druge domovine! Za vso Tvojo ljubezen, ki smo je bili mi vsi deležni, za vse Tvoje skrbi, delo, težave in žalosti, ki si jih imela obilo na tem svetu, Te bo nebeški Oče bogato nagradil z večnim veseljem v družbi izvoljenih. Žalostni smo, ker smo Te izgubili; prazno je v naši hiši sedaj. Povsod Te pogrešamo! Tolaži nas pa zavest, da se enkrat vsi skupaj snidemo v nebeškem carstvu, kjer so Te že pričakali Tvoj soprog in Tvoji sinovi, ki so se pred Teboj preselili iz te solzne doline v rajske vrtove. Dotedaj pa se Te bomo z ljubeznijo in hvaležnostjo spominjali v naših mislih in molitvah. — Spavaj mirno — snivaj sladko!

Zalujoči ostali:

MARY por. TERCEK in JOSEPHINE por. OPALEK, hčere

CHARLES in LOUIS, zeta

JOSEPH, RICHARD, ROBERT, PATRICIA, vnuki in vnukinja

JOSEPH in ANTON, brata

V starem kraju zapušča VEČ SORODNIKOV

FRANK, sin

JOSEPHINE, snaha

Cleveland, Ohio, 21. julija 1953.